

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopis se ne
vrača.

Inserati:
Štatanjska polit-
vzeta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju dajo se
popust.

Ljubljanski List

Velja

za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrta leta 1 gl.,
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatelj
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrta leta 2 gl.,
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 221.

V Ljubljani v petek, 21. novembra 1884.

Tečaj I.

Schönererjeva pravda.

Čestokrat se pripetijo pravde, katere vznemirjajo navzlic svoji stvarni neznatnosti občno zanimanje. Ni ravno interesantna juridična stran, zaradi katere javno mnenje svojo pozornost obrača na sodnijsko razsodbo, tudi posebne politične vnanjosti nimajo te pravde, in vendar jim nikdo politične važnosti odrekati ne more. Takim pravdam je na vsak način prištevati tudi one dve, kateri sta se vršili te dni pred dunajskimi porotniki. Poslanec svetelski, glasoviti Schönerer, uležil je tožbo zaradi žaljenja časti zoper dva razširjena dunajska časnika: „Neues Wiener Tagblatt“ in „Vorstadtzeitung“, tedaj zoper lista, katerih prvi med dunajskim občinstvom morda več naročnikov broji nego vse slovenske novine skupaj. In drzen poskus se je posrečil! Dunajski porotniki so zatožena urednika za kriva spoznali in sodišče je obsodilo vse tri zatožence, slehernega za jeden mesec zapora. In to niso bili navadni novinarski težaki, plačani od vrste! O Moricu Szepsu pripoveduje javna govorica, da si je uže milijone pridobil s svojim listom, in da je tudi Ed. Hügel jako vpliven mož v avstrijski stolnici, vidimo najbolj iz tega, ker je dolgih deset let kot mestni odbornik posedal v dunajskem mestnem zastopu. Strela tedaj ni treščila v osatje, izbrala si je prav košato, oblastno drevje. Strah pred dunajsko časnikarsko „mafijo“ vidno gineva, in kodrasti orijentalci v uredniških sobanah na dunajskem „Ringu“ in v „Wollzeile“ uže bridko tarnajo in žalujejo po minuli slavi, kakor so njih pradedje nekdanj zdihovali in solze pretakali na obrežji babilonskih potokov po izgubljenem Jeruzalemu!

Nikdo nam ne more očitati, da količkaj simpatizujemo z junakom te sodnijske epizode, z vitezom Schönererjem. Baš nasprotno, mož je nam zopern v vsakem oziru, in politično nezrelost premnogih privržencev zjedinjene leveice v naših očeh najbolj osvetljuje

faktum, da so takega veljaka si mogli postaviti na čelo. Pač vzbujajo njegovi govori pozornost, toda nikakor ne s svojo temeljitostjo, z duhovitimi novimi idejami, z logičnim umovanjem, temveč le z nebrzdanimi izbruhi navadne neolikanosti, s sočnatimi izrazi, kakor jih čuješ pogostoma ob nedeljah pred dunajskimi „linijami“, ako se natrkani veseljaki iz Hernalsa ali Neulerchenfelda vračajo domov *vom höchsten Heurigen*. Velikonemško rovanje rožnovskega vlastelina, klečeplastvo njegovo pred njegovim malikom Bismarckom mora žaliti vsako samosvestno avstrijsko srce.

Tudi njegove protižidovske agitacije mu niso mogle pridobiti naših simpatij; dasi nikakršni prijatelji židovskega napuha, vendar odločno zanikamo, da se bode važno to vprašanje dalo rešiti s tako surovimi sredstvi, kakor jih dandanes uporablja in nasvetuje Schönererjev antisemitizem. In kaj porečemo o njegovem zasebnem življenju? Le toliko, da se nam vidi čisto neprimeren posel za poslanca, cele noči po krčmah posedati in pijančevati z nezrelimi mladeniči ter da nam čudno postopanje nasproti lastni materi in sestri, kateri je „z ajdovico“ izkadir iz hiše, tudi — da hujšega izraza ne rabimo — preveč ne imponuje.

Toda, kako je to, da se je možu te baže posrečilo, pridobiti si vedno rastoči vpliv v nemško-liberalni stranki? Nemška akademična mladina večidel slepo prisega na besede svojega mojstra Schönererja. V svojem volilnem okraju je Schönerer tako ukoreninjen, da se mu tudi pri prihodnjih državnozborskih volitvah ne treba bati protikandidata. Kadar potuje po drugih kronovinah, ga vneti prištaši pozdravljajo s frenetičnimi ovacijami, in povsod tam, kjer je Nemštvo v istini utrjeno, zlasti na severnem Českem in v Šleziji, označuje ime njegovo političen program, kateri broji na tisoče in tisoče zvesto udanih partizanov. Primerjaj neznatno osebo Schönererjevo z izredno veljavo tega apostola nemško-radikalne

stranke, in začudeno bodeš vprašal samega sebe: Ali je nemško pleme v Avstriji zares uže toliko propalo, da boljšega barjaktara ne nahaja v svojih bojnih vrstah nego je samosilnik svetelski, g. vitez Schönerer?

Stvar ima simptomatično važnost, in na to opozarjamo svoje čitatelje. V normalnih razmerah ljudski tribun Schönerer i pri svojih rojakih ne bi mogel imeti nobene posebne veljave. Kar se duševnih zmoglostij tiče, zeva tako globoko brezdnost med Schönererjem z jedne in korifejami nemške opozicije, Herbstom, Plenerjem, Sturmom, z druge strani, da bi morali v očigled rastoči veljavi kolovodje nemških radikalcev vsiklikniti z Hamletovim očetom: „O Hamlet, kak odpad je to!“ Ali nemško ljudstvo čuti s prirojenim instinktom, da ga svoji poklicani veljaki ne vodijo po pravi poti, da jim ni za narodni blagor, da z jalo-vimi demonstracijami in praznimi govori le begajo svoje volilce. Nezadovoljnost s strankarskimi voditelji, nezadovoljnost s sterilno levičarsko politiko, jedino to nam mora razjasniti čudno prikazen, da Schönererjeva veljava uže danes presega in nadkriljuje veljavo vseh drugih junakov, kateri glavne uloge igrajo v politični komediji naših levičarjev.

Da se bode Schönererjev vpliv z nova ojačil vsled zadnjih obravnav pred dunajskimi porotniki, to je temna stran zanimive pravde. Ali nekoliko koristi bode vendar tudi ona donašala javnemu gibanju v naši državni polovici. Sprideni dunajski žurnalistika, katera si je žepe polnila z nečistim dobičkom, zlati mamon si nakupčila s podpiranjem umazanih borznih spekulacij ter iz prešestvovanja potegavala svoje dividende, ta izrodek velikomestnega novinarstva imel je dosedaj *plein pouvoir* v krasni avstrijski stolnici. Terorizmu te pisateljske svojati se je Dunaj ponižno klanjal, gorje njemu, kedor se je drznil, upirati se neomejeni tej diktaturi! Nič ni bilo sveto časnikarskim flibustirjem na dunavskem obrežji, preganjali so političnega protivnika v

Listek.

Stepni kralj Lir.

Ruski spisal Ivan Turgenev, poslovenil * * *

(Dalje.)

XXVI.

Dež je bil ponehal, ali veter je pihal s podvojeno silo — meni ravno nasproti. Ko sem bil na polu poti, prebrnilo se je skoro pod mano sedlo, ker je bil remen čez trebuh popustil; jaz stopim s konja in začnem z zobmi remenje nategovati . . . kar zaslišim, kako me nekdo po imenu kliče . . . Suvenir je tekkel po travnikih k meni. „Kako, bratec“, kričal mi je uže od daleč, „ali vas je premagala radovednost? No, se vé da . . . Tudi jaz tečem naravnost tja, kamor je zbežal Harlov . . . Kajti, prej ko kaj takega zopet vidiš, lahko umreš!“

— Vi se hočete veseliti o svojem delu, rečem nevoljno, skočim na konja in ga znovič zapodim v skok. Ali nemirni Suvenir ni ostal za mano in se je celo bežé hohotal in šalil. Naposled pridemo pred Jeskovo: — uže

je pred nami nasip in tam dolgi plot in topoli krog selišča . . . Jaz prijezdím k vratom, skočim s konja, privežem ga in od začudenja kar obstanem.

Od sprednje tretjine strehe na novem poslopju videlo se je samo več oder; deske in mlinci ležali so na tleh v nepravilnih kupih ob obeh straneh poslopja. Da si je bila streha, kakor je rekel Kvicinski, slabotna, bila je vsa stvar vendar neverjetna.

Na stropu pod odrom, zagrebena v prah in nesnago, premikala se je okorno-naglo črno-bleda gromada in stresla je zdaj še stoječi dimnik (drugi se je bil uže podrli), zdaj pa je strgala kako desko ter jo vrgla doli, zdaj pa zdaj se je zopet uprla proti gredam. To je bil Harlov. Tudi zdaj se mi je zdel polen medved: glava, hrbet in pleča — vse je bilo medveje; noge je razstavljal široko ter stopinje ni pregibal — prav po medveje. Silen veter je pihal vanj od vseh strani ter mu privzdigaval njegove zlepljene lasi; strašno je bilo videti, kako se je tu pa tam porudelo njegovo golo telo med luknjami raztrgane obleke; strašno je bilo slišati njegovo divje, hripavo mrmraje. Na dvoru je bilo mnogo ljudi: babe, otroci in dvorovska dekleta stis-

kala so se ob plotu; nekoliko kmetov zbralo se je par korakov od njih v posebno gručo. Stari pop, kateri mi je bil uže znan, stal je gologlav na krilcu družega poslopja, držal križ od medí z obema rokama ter ga zdaj pa zdaj povzdigaval molé in nezaupno, kakor bi ga hotel Harlovu pokazati. Poleg duhovna stala je Evlampija, prisanjala se s hrbtom na steno in gledala nepremično na očeta; Ana pa je — zdaj pogledavala skozi okno, zdaj je zopet izginjala, zdaj se zopet prikazovala na dvorišče, in se zopet vračala v hišo; Sljotkin — ves blede, rumen, v stari suknji za po noči, z nekako polhovko na glavi, z edinocevno puško v rokah, begal je s kratkimi koraki zdaj tja, zdaj zem. On je bil zdaj postal ves žid, kakor pravijo; sopihal je, grozil se in tresel, meril s puško na Harlova, potem si je zopet obesil puško čez ramo — zopet je pomeril, kričal, jokal . . . Ko zagleda mene in Suvenira, pririje se takoj k nama.

— Glejte, glejte, kaj se tukaj godi! zavcili on — glejte! Martin Petrovič je znorel, po polnem blazen je — in glejte, kaj dela! Jaz sem uže poslal po policijo — ali nobenega še ni videti. Če vanj strelim, vsaj mi postava nič ne more, ker ima vsak človek

najskrivnejša zavetja rodbinskega življenja, s surovo desnico razgrinjali so svetu vse tajnosti mirnega domačega kroga. Nehoté se spominamo one pravde, v kateri je mnogo resnejši značaj, nego je Schönerer, bivši državni poslanec Kronawetter, zastoj zadovoljenja iskal pred dunajsko porotno sodnijo. Kar se njemu ni posrečilo, izvojeval je Schönerer, s hudim udarcem je zadel brezobzirno, silovito dunajsko časopisje, in tedaj, dasi nam je oseba tega zastopnika ravno tako odurna kakor nam je zoperno njegovo politično rovanje — izid pravde njegove se vender ujema z javno moralo, torej se ga radujemo i mi s svojega, Schönererjevim nazorom čisto protivnega stališča!

Sklep delegacij.

Delegacije so zaključene. Mirno in tiho vršila so se zasedanja te parlamentarne naprave in nikdar nismo zadeli na žive, dramatične prizore, na razburjene govorniške boje, kakeršni nam tolikrat doné nasproti pri obravnavah našega državnega zbora. One zadeve, katere spadajo v področje avstrijskih delegacij, tudi niso take, da bi se obravnavale na oni način, kakor vprašanja, ki so na dnevnem redu v dunajski, oziroma peštanski zbornici. Ustavno predpisana kontrola delegacij se ne mora pečati z vsemi podrobnostmi in ne more na dolgo in široko razpravljati vsakega parlamentnega vprašanja, kakor je to mogoče v naših družih parlamentarnih korporacijah. Delegacije se morajo zadovoljiti s tem, da le v obče grajajo ali odobravajo, da le v velikih potezih merijo dejanje in početje vlade ter izrekajo zaupanje ali nezaupanje le bolj v splošni obliki. Minister zvananjih zadev je navezan pri svojem delovanju na toliko različnih in vedno se spreminjajočih faktorjev, da ga ni moč vezati s posameznimi točkami in pogoji, da mu ni mogoče predpisavati stroge poti in mu določevati uže naprej vse njegovo postopanje. Zanj morejo veljavne biti le splošne doktrine; posameznosti se uže morajo prepustiti njegovi spretnosti in njegovemu političnemu pregledu. Jednako je z vojnimi ministrom. Tudi njemu ni mogoče za daljšo dobo natanko določiti, kaj bode potreboval; želj njegovih ni mogoče obesiti na veliki zvon in jih razkriti širnemu svetu — kajti vrednost dovoljenih svot lahko postane v onem trenutku ničeva, kakor hitro se raztrobi njihov pomen in njihova potreba.

S tega stališča je pač postopala letošnja delegacija; grof Kálnoky našel je povsodi pravi razum za svoja zahtevanja in prijaznost, ki nam je mnogo olajšala težko njegovo stališče. Temu je dokaz milostivo poročilo Njegovega veličanstva, ki je pri sklepu nazna-

njalo delegacijam veselo vést, da so delovale po polnem v zmislu presvitlega vladarja in da so vresničile zaupanje, katero je stavila domovina vanje. Še celo v taboru zjedinjene levice se ni kazala v toliki meri ona taktika, kakeršno smo imeli priliko že več nego 15 let opazovati v njenem postopanju. Letos so vtihihnila ona vedna zdihovanja, in oni pojavi vedne nezadovoljnosti, ki so se oglašali v preteklih dóbah, in s čudom smo videli letos, da se je stvar na bolje obrnila in da se je opozicija nekako pritislila k splošno pripoznavanim tendencam. Poprej ni preteklo nobeno leto, da ne bi bili gospodje, ki se nahajajo dan danes v šotorih opozicije, napadali ministra vnanjih zadev in z velikimi potezami prekrizavali namenov vojnega ministra; letos pa so njihovi izvoljenci zapustili staro to pot in s pravim pogledom in s pravo razumnostjo krenili skupno s sedanjo večino.

Se vé, sedaj so bili drugi zastopniki v delegacijah, nego minula leta, in novi možje one stranke glasovali so dan danes s tolikaj sovraženo večino, da dovolijo potrebščinam vojnega ministra in odobrijo politiko grofa Kálnokya. Med tem ko so poprej imeli prvo besedo Herbst, Sturm, Rechbauer in dr., bila sta letos glavna zastopnika levičarske manjšine poslanca Chlumezky in Beer, ki sta glasovala na poprej označeni način z delegacijsko večino in tako pokazala, da je vsaj pri nekaterih prodrlo boljše prepričanje in zmagal državno-pravni razum. Gledé na to so pač razne izjave nasprotnega časnikarstva in glasil levic brez posebnega pomena, ko tarnajo, da se je zasedanje delegacij tako mirno vršilo in da se niso pričeli v njih viharji in strastni prizori, kakeršne žalibog doživljamo tolikrat v naših sedanjih parlamentarnih napravah. Zato jočejo, da tako hitro rešenje velevažnih točk škoduje odličnosti te korporacije, uničava njen pomen ter ji jemlje vse zanimanje. Velevažne izjave o shodu v Skjernjevicah in jasno zagotavljanje evropskega miru; ugodno stanje v okupiranih deželah in redna uprava doli na jugu; temeljite razprave pl. Kallaya o bosnijskih razmerah in pogled na produktivteto onih investicij; druge vesele pridobitve — vse to je premalo dunajskim „svetovnim listom!“ ko bi se bili razlegali po dvorani burni glasi, ko bi se bile cele tedne spuščale pušice tjá in sem — potem bi bili brali dolge kolone hvale in hvalisanja v opozicijskih glasilih. Tako pa se govori malo o letošnjih delegacijah; se vé, nam se zdi, da je to molčanje iz one strani ravno najboljše spričevalo, najboljši dokaz, da so spolnile važno svojo ulogo!

— o —

pravico, varovati svoje imetje! Jaz bom kar strelil! Pri moji veri, da bom strelil!

On poskoči proti hiši.

— Martin Petrovič, varujte se! Ako ne greste s strehe, vas ustrelim!

— Le streljaj! zasliši se s strehe hripav glas. — Le streljaj! Poprej pa ná to le darilce!

Dolga deska prileti od zgoraj, in ko se je v zraku dvakrat prevrnila, lopne na zemljo, Sljotkinu ravno pred noge. Ta se ji komaj izogne, Harlov pa se zahrohtá.

— Jezus Kristus! zašepeta nekdo za mojim hrbtom. Jaz se ozrem: bil je Suvenir. Aha! mislim si; zdaj te je prešel smeh!

Sljotkin zagradi kmeta, ki je stal blizu njega, za vrat.

— Vsplezaj vendar gori, vsplezaj, vsplezajte, vi hudiči, zavpije on in strese kmeta s svojo močjo — rešite mi moje imetje!

Kmet stopi par korakov naprej, povzdigne glavo, zamahne z roko in zakriči: „Ej! vi! gospod!“ — obrne se na mestu ter se vrne.

— Lestvico! lestvico prinesite! zavpije Sljotkin k drugim kmetom.

— Kje naj jo vzamemo? odgovori mu nekdo.

— In tudi če bi jo imeli, reče počasi nek glas — kdo bi hotel splezati? To bi bili norci! Zavije ti vrat — da le migne!

— Koj te ubije, reče mlad, plav človek z neumnim obrazom.

— In zakaj tudi ne? pravijo drugi. Sprevidel sem, da bi kmetje tudi sicer, ko bi nevarnost ne bila tako velika, jako neradi izpolnili povelje svojega novega gospodarja. Oni so Harlovlje delo odobraval — da si so se mu čudili.

— Oh, vi razbojniki! zastoka Sljotkin — jaz vas vseh...

Ali v tem trenutju podrl se je s strašnim ropotom poslednji dimnik — in v oblaku rumenega prahu, kateri se je nenadoma vzdignil, zakričal je Harlov zmagovalno, visoko povzdignil svoje okrvavele roke ter se z obrazom obrnil k nam. Sljotkin zopet pomeri nanj.

Evlampija ga potegne za laket.

— Pusti me! reče on in se ves besen obrne k nji.

— In ti — ne drzni se! reče ona — in njene modre oči so se grozno zabliskale izpod skrčenih obrvi. — Oče razdera svoj dom. To je njegova last.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Prihodnjo nedeljo obdržavalo bode „Slovensko pevsko društvo“ v dvorani mariborske čitalnice svoj prvi občni zbor. Kakor uže ime kaže, raztegnilo bode novo društvo svoje delovanje čez celo Štajersko. Buditi z narodnim petjem slovensko narodno čutstvo na Štajerskem, namen je novemu društvu; kako in v koliko bode doseglo svoj namen, zavisno bode od previdnega postopanja njegovega.

V zlati Pragi vršile se bodo prihodnji teden volitve za mestni zastop. Mladočehi postavili so svoje kandidate proti staročeskim zastopnikom. Zanimivo je, da so nekatere osebe, katere so prej bile v prvih vrstah Mladočehov, sedaj podpisale staročeski volilni oklic, med ostalimi tudi deželni poslanec dr. Škarda.

V finančnem odseku ogerskega državnega zbora razpravljalo se je včeraj o finančnem položaju Ogerske. Seji prisostvovali so vsi ministri. Izvestitelj Hegedüs je izjavil, da se je doseglo ravnotežje med rednimi dohodki in troški. Zaradi precejšnjih izrednih izdatkov je deficit za leto 1885 sicer še velik, no izvestitelj se nada, da bode mogoče brez novih davkov v prihodnje doseči ravnotežje.

Tuje dežele.

Nemški državni zbor bil je včeraj s prestolnim govorom odprt. V prestolnem govoru omenja se, da se bodo državnemu zboru predložili nekateri važni zakonski načrti; o trocarskem shodu v Skjernjevicah se veli: „Veseli me posebno, da se je prijateljstvo z državami, s katerimi nas spajajo rodbinske vezi in bližnje sosedstvo, z Avstrijo namreč in Rusijo, učvrstilo vsled shoda v Skjernjevicah takó, da je trajno prijateljstvo osigurano za dolgo časa. Jaz se zahvaljujem Bogu za to sigurnost in za to čvrsto poročstvo miru!“

V Rumunski vršile so se ta teden občinske volitve v celi kraljevini; izpale so skoro povsod v vladi prijaznem zmislu. — Predvčerajšnjem pričele so se volitve za komoro. Do sedaj znani rezultat je za vlado povoljen. Komora otvorila se bode dne 22. novembra.

Dopisi.

S Trate pri Loki, 20. novembra. (Izv. dopis.) Mnogokatera hudobija dovrši se tu v naši okolici, tatvine postale so uže precej navadne, vsakdanje, da se nam ne zdi uže skoro nič novega, če kdo pripoveduje, da mu je zmanjkalo zdaj to, zdaj ono. Omenim naj za danes le jedno. V noči od 12. na 13. t. m. ulomil je v tukajšnji farovž neznan tat, izdrl je

— Lažeš, to je naše.

— Ti praviš, da je naše; — ali jaz pravim, da je njegovo.

Sljotkin se je skoro zadušil od jeze; Evlampija vprija se vanj svoje oči.

— O, dober dan! Bodi zdrava, hčerka preljubezniva! zagrmí na strehi Harlov. Pozdravljam te, Evlampija Martinovna! Kako se ti godí s svojim prijateljem? ... Ali se kaj lepo poljubljata, ali se ljubita?

— Oče! zasliši se zvenč Evlampijin glas.

— Kaj je hčerka? odgovori Harlov in stopi prav na rob strehe. Na njegovem obrazu prikazalo se je nenavadno smehljanje — jasno, veselo — in ravno zavoljo tega posebno strašno, hudobno smehljanje... Mnogo let kasneje videl sem ravno tako smehljanje na obrazu človeka, ki je bil k smrti obsojen.

— Prenehaj vendar, oče; pridi doli. Mi smo vsega krivi; vse ti povrnemo. Doli pridi!

— Kako moreš v našem imenu govoriti? vmeša se Sljotkin. Evlampija pa samo svoje obrvi še bolj skrči.

— Jaz ti vračam svoj del — vse ti dam nazaj! Prenehaj, pridi doli, oče! Odpusti nam! Odpusti — meni.

omrežje pri oknih ter se spravil potem v sobo po plen. Iskal je se vé da v prvi vrsti denarja, a ker tega ni mogel dobiti, zadovoljiti se je moral s tem, kar mu je prišlo pod roko. Pobral je tat gosp. župniku suknje, perilo in nekaj sladkorja, vse skup vredno okolo 64 gld. Med potom pa se je tatu vender menda zdelo malo nevarno, nositi župnikovo suknjo, zato je preobrnil najprej vse žepe ukradenih sukenj, češ, morda je vender tu notri kak „bór“. Ni se mu poneslo. Iz gnjeva o slabem plenu odvrget je za farovžem nekaj ukradenih rečij, katere so pozneje našli, vender ima župnik še škode nad 30 gld.

Iz Rudolfovega, 20. novembra. (Izvirni dopis.) Dolgo časa uže se nisem oglašil, a med tem so vam vender vse zanimljivosti poročali drugi dopisniki, prijatelji, katerih imate mnogo v našem mestu. Dovolite, prosim, da danes spregovorim nekaj besedij o slavnosti, katera se je priredila v gimnazijskem poslopju dne 18. t. m. zvečer povodom godovnega dneva Nj. veličanstva cesarice. To slavnost, veselico priredili so gimnazijski učenci. Gosp. ravnatelj ima namreč lepo navado, da vsako leto priredi s svojimi učenci na godovni dan Nj. veličanstva cesarice primerno slavnost, veselico, petje in deklamacije, dobro vedoč, da se mora v mlada srca koj vcepiti iskrena ljubezen do prevzvišene dinastije, in to zgodi se najbolje s takimi veselici. In pa še druge posebne vrednosti so te veselice. Nabere se namreč pri dobrotnikih za take prilike nekaj denarnih doneskov, s katerimi se potem nakupi obleka, katera se razdeli med revne dijakke.

Vspored tej veselici bil je precej obširen in zanimljiv, primerne pesni in domorodne deklamacije in konečno veselo-igra „Zamujeni vlak“. Petje bilo je izborno pri vseh točkah, saj je mlade pevce poučeval gvardijan, gospod o. Hugolin Sattner; in če to povemo, ni nam še treba na dalje pohvalno omenjati posamičnih točk — vse so se izvele izvrstno, in občinstvo je tudi navdušeno ploskalo pri vsaki pesni.

Tudi igra se je dobro igrala, in marsikatero sicer vedno resno obličje zategnilo se je nocoj vender na smeh.

Od darov, kateri so se nabrali, nakupila se je zimska obleka in obdarili so se: iz prvega razreda 8 učencev, iz drugega razreda 4 učenci, iz tretjega razreda 6 učencev, iz četrtega razreda 1 učenec, razen tega pa je dobilo 9 učencev obutalo, 3 učenci perilo in 3 učenci pokrivalo. To je gotovo lepo darilo in hvaležno se bode spominjala mladina tega dneva in dobrotnikov.

Za dijaško podporno društvo nabralo se je na prostovoljnih doneskih 55 gld. 51 kr.

Harlov se še vedno smehlja. — Preklesno, golobica moja, reče on in vsaka beseda njegova je zvenela, kakor iz medí. Preklesno si ganila svojo dušo! Kar se je po gori zvalilo, tega ne zdržiš več! In ne pazi zdaj več name! Jaz sem propal človek! Ti rajši pazi na svojega Volodko: ali vidiš, kako lep mladenci je postal! Pazi tudi na svojo kačjo sestro: ravnokar kaže svoj lisičji nos iz okna in draži svojega ljubega moža proti meni! Ne, gospóda! Vi ste mi hoteli streho vzeti — zato vam tudi jaz ne pustim brvna na brvnu! S svojimi rokami sem jo postavil, s svojimi rokami jo tudi poderem — sam s svojimi rokami! Vidite, še sekire mi ni treba!

Pljune si v obe roki in zopet zagradi podpore.

— Ali bodi dovelj, oče, reče z nova Evlampija in glas ji je bil nekam čudno mil. — Pozabi, kar se je zgodilo. Veruj mi; saj si mi vedno zaupal. Pridi doli; pridi v mojo sobico in leži na mojo mehko posteljo. Posušim te in ogrejem; zavežem ti tvoje rane, viš, roke si si obdrgal. Živel boš pri meni, kakor v Kristovem naročju, sladko boš jel in še slaje spal. Da, mi smo krivi; ali spozabili smo se in grešili; odpusti nam.

Kdor se je udeležil te veselice, ostala mu bode gotovo v prijetnem spominu, kajti bila je veselica, pri kateri se je v nemala ljubezen do prevzvišene dinastije in do svojega naroda. In gotovo je vsakdo hvaležen prirediteljem!

Razne vesti.

— („Martinove“ gosi — cesarju v dar.) Posebna deputacija požunskih Izraelitov ima navado, vsako leto prinesiti cesarju v dar „Martinove“ gosi. Tako je tudi letos prinesla deputacija cesarju ta dar. Cesar vzprejel je to deputacijo prav prijazno ter izrekel svojo zadovoljnost, da je deputacija došla tako točno v Budimpešto. Prej so se „Martinove“ gosi navadno na Dunaji oddajale. Potem je vprašal cesar deputacijo, če so se v Požunu razni veroizpovedanci pomirili, in ko je jeden mož iz deputacije potrdil vprašanje, je dejal vladar: „To me iz srca veseli!“ Na to je cesar povpraševal še o razmerah v občini in odpustil prijazno deputacijo. V predsobi je dvorni uradnik naznanil deputaciji, da pridejo darovane gosi na cesarjevo mizo.

— (Dunajske učiteljice v Chile.) Dne 6. septembra t. l. nastopile so štiri dunajske učiteljice daljno pot v Chile, da tam poučujejo šest let deklice v zavodu v Valparaisu. Došle so srečno vse štiri na omenjeni kraj. Vožnja trajala je skupno 43 dni.

— (Prebrisan slepar.) „Edinost“ poroča iz tržaške okolice: „Imeniten, plemenit g. X pride nekada v X. k očetu, koji je imel odraslega sina, da je moral k vojaški nabiri. Gospod nagovori očeta: „Vi jest ga bo storla, da vaša sina ne soudata.“ „Dobro“ odgovori oče. „Ma ga bo storla ben mi dva za šenka,“ nadaljuje g. X. Ker je bil sin prešibek, zato so ga oprostili vojaščine. Drugo leto pride zopet g. X. k srečnemu sinu ter ga prosi: „Ja, letos si ga šaroka; jest ga ima straha, ke boš „tauglich“ tista leta.“ Sin je bil prost vojaščine drugo in tretje leto — to se vé, ker je pomagal g. X. Za to pride gospod „švindlar“ prvo leto po sod vina in škrinjico butelj. Drugo leto je ukazal vrhu njegovega „šenka“ nesti tudi drugemu gospodu požeruhu v Trstu „za ana kafe“. In res, sinko nese precej drugi dan onemu gospodu lep „blek“, ki ga je gospod bradč tako lepo in skrbno vtakol v žep. To ni bil edini slučaj. — Gospod X. ima ta princip: Če vzamejo sina v vojake, najdem izgovor, da so se gospodje doktorji zmotili; če ga ne vzamejo, pa bom srkal pri neumnem kmetu, kakor pijavka kri. Takšne nepoštenosti se godé v tržaški okolici.

— (Umor arhimandrita Theophila.) O umoru legata bolgarskega eksarha, arhimandrita

Harlov zmigne z glavo. — Ne klepeči mi! Jaz naj bi vam verjél, kaj še! Vi ste v meni vso vero zatrl! Vse ste zatrl. Orel sem bil in vi ste iz mene naredili črva... in — z nogo ste me poteptali! Dovelj? Jaz sem te ljubil, sama veš — ali zdaj nisi več moja hči — jaz ne tvoj oče... Jaz sem propal človek! Pusti me na miru! In ti, strelj uže vender, ti bojazljivec, ti jari junak! zakriči Harlov, ko se je bil naenkrat obrnil k Sljotkinu. — Kaj vedno meriš? Gotovo si se spomnil postave, ki pravi: Kadar streže obdarovanec po življenji daritelja — govori Harlov počasi — tedaj ima daritelj pravico, vse nazaj vzeti? Ha, ha, ha. ali se bojiš, ti postavnik! Jaz ničesar ne zahtevam nazaj — jaz kar vse pokončam... Le sproži!

— Oče! vsklikne naposled Evlampija.
— Molči!
— Martin Petrovič! bratec! odpustite velikodušno! zajecelja Suvenir.

— Oče, golobček moj!
— Molči, psica! zakriči Harlov. Suvenirja pa še pogleda ne — ampak samo pljune proti njemu.

Theophila v Dibri (Macedonija), poroča „Pol Corr.“ iz Sredea: Koncem meseca julija nastala je govorica, da se snuje napad na arhimandrita. Prijatelji njegovi so ga vsled tega svarili, da naj se varuje. Ko je prišel pater Theophil na dan sv. Elije v Lazaropolje, čakali so ga tam orožniki dibriški in ga odveli s silo v Dibro. Tu pa je duhovnik zvedel, da ga prav za prav nobena oblast ni vkazala zapreti; takoj se je podal k turškemu sodniku, da bi se pritožil zaradi tacega samosilstva in prosil za spremstvo nazaj v Lazaropolje. Komaj je arhimandrit zapustil Dibro, pridružila sta se mu dva kmeta na poti, a kmalu sta jo krenila v stran. Nista bila še daleč, kar začujeta, da puške pokajo in da je duhovnik zaklical: „Kaj ni nobenega tu, da bi videl morilce moje?“ — Kmalu po tem zavrtnem umoru priprla je oblast vse odlične možé lazarepoljske; trdi se, da zato, ker so zahtevali, da se morilci ostro kaznujejo... Prav turško!

— (Novi Salomon.) Iz Ruske se poroča posebno zanimljiva razsodba nekega sodnika v pokrajini Kijeva. Kmetica iz Liporoca je bila namreč obdolžena tatvine, a sama ni obstala krivde in nobena priča jej tega dokazati ni mogla. Torej bi skoro ne ostalo drugega, nego da jo sodnik spozna nekrivo. Premodri sodnik pa si je razlagal drugače to zadevo, napravil je naslednjo obsodbo: „Sicer ni dokazano po pričah, in tudi zatožena ni sama obstala krivde, a če se pomisli, da zatožena ni lepa, a skuša, kakor vsa dekleta te vrste, kmalu dobiti moža, sklepam, da je zatožena krala iz tega namena, da bi si z ukradenim denarjem pomogla do moža in zaradi tega se mora zatožena obsoditi v pet mesecev zapor.“

— (Velikansk spomenik.) Poroča se iz Washingtona: Spomenik, kateri se postavlja J. Washingtonu, je uže zdaj 520 čevljev in 10 palcev visok; torej je najvišja stavba na vsem svetu.

— (Nesreča na železnici.) Na Houston-in Texas-osrednji železnici skočil je dne 13. t. m. vlak iz tira ter pal čez strm jez. Deset oseb je bilo mrtvih in petnajst ranjenih.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Deželni šolski svet je začasno učiteljico Marijo Kavčič v Loškem Potoku imenoval stalno učiteljico na dvorazrednici ravno tam.

— (Razstava ženskih ročnih del.) Dne 7. decembra t. l. otvorila se bode razstava ženskih ročnih del v veliki dvorani tukajšnje realka. Častite gospé, katere se hoté s svojimi izdelki udeležiti te razstave, izvedó ponatančneje o

XXVII.

V tem trenutju prikaže se Kwicinski s vsem svojim spremstvom na treh vozeh — pri vratih. Trudni konji so sopihali in možje poskakali so drug za drugim v blato.

— Oho! zakriči Harlov na vse grlo. — Armada... glejte, armada! Celo armado so poslali proti meni. Ta bo lepa! Sam posvarim vas, da bom tistega, ki si želi sem na streho — spustil po glavi zopet doli! Jaz sem strog gospodar, nepoklicanih gostov ne maram! Tako je!

On zgrabi z obema rokama sprednji par gred, za tako zvani „načelni nogi“ — in ju začne z veliko silo stresati. Naslonivši se na kraj odra, vleče ju tako rekoč za sabo in pri tem enakomerno popeva kakor burlak: „Še enkrat! še enkrat! uh!“

Sljotkin teče k Kwicinskemu in začne tožiti in javkati... Ta mu ukaže, naj bo „na miru“ in se pripravi, da bi izvršil svoj načrt. Sam se postavi pred hišo in, da bi Harlova zmešal, začne mu razlagati, da to ni plemenitaša vredno, kar on počenja.

(Dalje prihodnjič.)

tem pri učiteljici za umetelno pletenje gđc. Ivani Federlovi. Potrebne steklene omare izvolila je prepustiti na razpolaganje tukajšnja trgovinska in obrtna zbornica.

— (Tour- in retour-vozni listki na južni železnici.) Vodstvo c. kr. priv. južno-železniške družbe naznanilo je trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani, da bode s 1. januarjem 1885 počenski izdaval vozne karte ali liste za tja in nazaj in to na postajah med Ljubljano in vseh drugih železnične črte Borovnica-Divača, Šempeter-Reka in Zalog-Zidani most-Brežice. Karte med Ljubljano in postajami do Prestraneka in do Zidanega mosta bodo veljale po dva dni, one do Reke in Brežic pa po tri dni. Če se bode izdala karta v saboto ali v dan pred praznikom, takrat se nedelja ali praznik ne bosta všela med one dni, za katere karta velja; tedaj bode veljala vselej še delavnik po nedelji ali prazniku.

— (Plemenske bike in junice,) katere je prodajala na javni dražbi dne 20. t. m. v Lescah c. kr. kmetijska družba kranjska, kupili so naslednji gg.: Janez Gabrijelčič, Fran Legat iz Lesca, Miha Razingar iz Pod Korena, Martin Zvezelj z Rečice, Janez Strupi iz Čirčič in oskrbnitvo blejske graščine.

— (Čuvajte otroke.) Iz Budanj pri Vipavi se nam z dne 17. t. m. poroča: Včeraj proti poludnevni pusti žena tukajšnjega posestnika Jarneja Božiča št. 24 svojega nad dve leti starega sinčka (očeta slučajno ni bilo doma) na ognjišču na malem „čokci“ sedečega, da gré v gorenjo sobo svojega okoli tri mesece starega novorojenčka previt. Med tem naroči svoji desetletni hčerki, da naj segreje plenice ter naj je donese materi. Hčerka stori to. Potem nese iste materi, a bratca pusti samega. Obedve, nič hudega sluteči, zamudili sta se jako malo časa, ko se spodaj začuje krik mimogredočih: „Fantič gori, gori!“ Ko priteče mati vsa zbegana in brezupna — tudi drugi sosede — najdejo na fantičku vso oblekico zgoreto, a pod njo — strah in groza — telo od glave do nog vse spečeno. Ubogo, trpeče otroče izdihnilo je svojo blago dušico potem čez pet ur. Torej zopet, roditelji, pozor! Kajti deca niso nikdar preobnavljiva!

— (Nesreča.) Iz Gorenje Vasi se nam z dne 15. t. m. poroča: Dne 8. t. m. zvečer šla je posestnica M. P. iz Malenskega Vrha s svojim jednoletnim otrokom v naročaji v kuhinjo polonec vrelega mleka. Vračajoča se z loncem, polnim vrelega mleka, pade na pragu z otrokom vred in z vrelim mlekom polije otroka po prsih in na vratu; ubogo dete umrlo je dne 10. t. m. v groznih bolečinah.

— (Za turiste!) V nedeljo dne 23. t. m. otvorila se bode jama pri Babjem Zobu blizu Bleda; razsvetljava bode slovesna. Ob 10. uri dopoldne podali se bodo udeleženci proti jami po novih stopnicah, katere je oskrbel avstrijski klub turistov.

Odpovedana ljubezen.

Četrtek je v koledarji, *Dies Jovis*, najzabavnejši dan za urednika „Ljubljanskega Lista“. Razveseljevanja nedolžnega veselja itak ni mnogo v naši beli Ljubljani, zlasti ga pogrešamo v narodnih krogih, odkar so naši najboljši komiki stopili v politično areno ter so sedaj engazirani v radikalni kolibi na Kongresnem trgu, katera ni pristopna vsemu svetu. Ni čuda tedaj, da urednik slovenskega vladnega glasila ves teden željno čaka na četrtek večer, kateri mu bode sigurno razvedril čimerkavo čelo. Koj o določenem času prisopih njegov galopin v uredniško sobo v Kolodvorskih ul. — pardon! v blatnih ulicah ter mu izroči *frisch vom Zapfen* najnovejši proizvod radikalne modrosti, ljubljanskega „Slovana“ ravno izdano številko. Tudi včeraj smo hlastno posegli po tem mesnem ekstraktu neoskrunjenega narodnjaštva, kateri je še v predzadnji, z dvema priloga pomnoženi številki toliko dragocenega prostora posvetil naši skromni osebi — a glej, kaj je to? S čem smo se tako zamerili plenipotenciariju naših „intransigentov“, da nam je odpovedal ljubezen ter nas ne bode več obradostil s svojimi gracioznimi skoki? Še pred kratkimi štirinajstimi

dnevi čitalo se je zloglasno ime „Šuklje“ po vseh kotih in koticah „Slovanovih“, in mislili smo, da „Slovanov“ urednik časi celo sanja o svojem ponižnem kolegi v „blatnih ulicah“. In sedaj nenkrat to čisto nepričakovano, žalilno preziranje! „Odsle ne bomo temu, o najprostejših psovkah in zabavljicah zivečemu listu nikdar več odgovarjali“, tako se zove stroga obsodba „Slovanova“. Mi pa se klaverno naslanjamo nazaj v svoj uredniški naslanjač, tožno si manemo oči ter bridko vzdihujemo: Ali je „Ljublj. List“ svojo predpravo pri „Slovanu“ izgubil vsled zlobno pisanih *Mixed-Pickles*, ali je to usodna posledica one sodnijske obravnave, pri kateri je eden glavnih sodnikov „Slovanovih“ tako nesrečno bil obsedel na golih, trdih tleh!

In kakor da bi nam „Slovan“ prav drastično hotel dokazati, kolika da je naša izguba, razveselil nas je še zadnji dan z nekaterimi jako okusnimi šalami, ravno tako, kakor se na smrt obsojenemu zločincu tudi še zadnji večer postreže z izbrano jedjo in pijačo! Najprej ingeniozni dovpt o „blatnih ulicah“ s pikantnim dostavkom: „Naslov ulic je pomenljiv za uredništvo!“

Nadejamo se sicer, da bode tudi sedanji mestni odbor, v katerem ima g. Ivan Hribar, kakor je videti, prvo besedo, ne temu calembourgu na ljubo, svoje očetovske skrbi odtegnil temu mestnemu delu ter na ta način „Kolodvorske ulice“ zopet spremenil v staro „Blatno Vas“. Ali tudi brez tega, koliko vabljivih perspektiv nam odpira duhovita „Slovanova“ šala. V istini, prav ima naš spoštovani novinarski kolega: *Nomen est omen* — iz krajnega imena se mora sklepati na vsebino lista in na uredniško osebo. „Ljublj. List“ se ureduje v Blatnih ulicah, kakor vi trdite, vašega „Slovana“ pekó in frigajo na — Kongresnem trgu. „Naslov ulic je pomenljiv za uredništvo“ — slóve vaša beseda, in tedaj je po vsem verjetno, da bode „Slovanovi“ državniki še enkrat prestopili v diplomatično kariero. Morda pozóvejo g. Ivana Hribarja, kateri je vsekako večak v svetovni trgovini, na berlinsko konferenco, vsaj kot tehničnega svetovalca, g. Trstenjak pa utegne našo državo zastopati na onem kongresu, kjer se bode prej ali slej, ne vemo sicer, če potom „Iztočne zaveze“, uredilo balkansko vprašanje. Čestitamo!

S jako masnimi črkami ovaja „Slovan“ Šukljejeve „najiskrenejše in najzaritejše“ pristaše, češ, da se odtegujejo javnim sejam mestnega odbora. Mi sicer nikdar in nikjer trdili nismo, da baš izključno radikalni odborniki ne zahajajo k razgovoru v mestno dvorano, in naposled se tudi čisto nič ne čudimo, da so nekateri mestni odborniki, ki so svojo delavnost in zmožnost uže obelodanili v mestnem zastopu in pri vsaki drugi priliki, zadnje leto sem nekoliko hladneje postali v tem oziru. Saj ni nič posebno vabljivega, pri vsaki seji posluškovati jednolično padanje katarakta Hribarjeve zgovornosti! Ali kaj ste priznali s svojo nepremišljeno opombico, mojstri „Slovanovi“! Pred štirimi meseci ste uže slovesno se rotili, da sta „Ljublj. List“ in njegov urednik „politično mrtva“ in sedaj indirektno obstanete, da je celo v sedanjem mestnem odboru večina njegovih pristašev. Kajti vsaj pri zadnjih sejah manjkalo je navadno po kakih 13 mestnih odbornikov, katere ste sami proglasili kot brezbožne Šukljejeve privržence. Ker se pa lahko dokaže, da je tudi med navzočnimi vsaj nekoliko bilo takih, ki doslej še ne prisegajo na vaše blagovestje, potem je naravni zaključek ta: da ima „Ljubljanski List“ dandanes celó večino v ljubljanski mestni hiši! Ali je to bila vaša intencija, gospóda „Slovanova“?

In sedaj naj se kedo temu še čudi, da bomo prav bolestno pogrešali svojega razvedrilca s Kongresnega trga!

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Linec, 20. novembra. Škof Rudigier se bolje počuti.

Berolin, 20. novembra. „Nord. allg. Ztg.“ poroča: V včerajšnji konferenčni seji je naznanil pooblaščenec Amerike, da je Unijska vlada imenovala tehničnim delegirancem Stanleya.

London, 20. novembra. Kabinet je včeraj premetrival Northbrookove predloge, a jih zavrgel. Sklenilo se je, da se rešitev egiptovskega finančnega vprašanja za zdaj odloži.

Telegrafčno borzno poročilo

z dne 21. novembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.40
„ „ „ srebri	82.65
Zlata renta	104.05
5% avstr. renta	96.70
Delnice národne banke	872.—
Kreditne delnice	295.75
London 10 lir sterling	122.75
20 frankovec	9.71
Cekini c. kr.	5.77
100 drž. mark	60.—

Uradni glasnik

z dne 21. novembra.

Eks. dražbe: V Kranji posestvo Jur. Stefeta iz Predoselj (2320 gld.) dne 24. decembra od 10. do 12. ure. — V Škofji Loki posestvo Gašparja Habjana z Rudnega (608 gld. 30 kr.) dne 19. decembra. — V Krškem zemljišče Fr. Bizjaka iz Arta (320 gld.) dne 17. decembra; zemljišče Mihe Kerina iz Osredka (1600 gld.) dne 13. decembra. — V Metliki posestne užitne pravice Mart. Štefaniča iz Rozalnice (270 gld.) dne 24. novembra. — V Bistrici zemljišče Andr. Meršnika iz Smerij (1245 gld.) dne 12. decembra. — V Kostanjevici zemljišče Jožefa Fabijančič iz Vel. Mrašovega (90 gld.) dne 3. decembra; zemljišče Jan. Kodriča iz Brezja (820 gld.) dne 10. decembra.

Tujci.

Dne 19. novembra.

Pri Maliči: Meyri, potovalec, iz Curiha. — Rasmo, trgovec, iz Bocna. — Just, trgovec, z Dunaja. — Hirschmann, trgovec, z Dunaja. — Baronica Kalina, udova c. kr. dež. namestnika, iz Gradca. — Strekelj, župnik iz Komna. Pri Slonu: Weltmann, trgovec, z Dunaja. — Luka, potovalec, iz Liberce. — Czechak, trgovec, iz Brna. — Obkircher, agent, iz Gradca. — Hamleitner, trgovec, iz Gradca. — Bazzek, trgovec, z Reke. — Bichl, inženir, iz Boh. Bistrice. — Šlibar, kaplan, iz Šmartnega pri Kranji. Pri Južnem kolodvoru: Diamant, trg. potovalec, iz Prage. — Kočy, trg. potovalec, iz Budimpešte. — Praetorius, c. kr. lajtenant, iz Gorice. — Ruard, zasebnik, z Save. Pri Avstr. carji: Pischkur, izdelovalec harmonik, iz Kamenika.

Srečke

z dne 14. novembra.

Brno: 77 17 2 76 61.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm
20. nov.	7. zjutraj	736.93	+ 5.0	bzv.	megla	0.00
	2. pop.	735.47	1.7	zpd. sl.	js.	
	9. zvečer	734.93	— 4.8	bzv.	megla	

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1 : 75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova

knjigarna v Ljubljani.